

2013. aasta saksa keele riigeksamist

1. Riigeksami eesmärgid ja riigeksamitöö põhiandmed

Tulenevalt haridusministri 17. septembri 2010. a määrusest nr 59 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise, koostamise, läbiviimise ja hindamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigeksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“, on võõrkeele riigeksami eesmärgid järgmised:

- 1) tagada eksamitulemuste üleriigiline võrreldavus, et õpilane, lapsevanem, kool ja kooli pidaja saaksid võimalikult objektiivse ettekujutuse õpitulemuste saavutusest;
- 2) koolil, kooli pidajal, Haridus- ja Teadusministeeriumil, õpilastel, lastevanematel saada tagasisidet õppimise ning õpetamise tulemuslikkusest koolis;
- 3) saada ülevaade riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste saavutusest eksamiainetes hariduspoliitiliste otsuste tegemiseks;
- 4) toetada õppekava rakendamist, suunata eksamiülesannete valiku kaudu õppeprotsessi;
- 5) siduda järjestikuste haridustasemete õppekavad ning võimaldada kasutada riigeksamitulemusi õpingute jätkamisel, anda võimalus kasutada riigeksamitulemusi rahvusvahelisel tasandil.

Saksa keele riigeksam toetub riiklikule õppekavale ja Euroopa keeleõppe raamdokumendile ning vastab ligilähedaselt Euroopa Nõukogu keeleoskustaseme B2 kirjeldusele.

Saksa keele riigeksamitöö koosneb kirjalikust ja suulisest osast. Kirjalik osa koosneb kirjutamis-, kuulamis-, lugemis- ja keelestruktuuri osast. Suuline osa toimub eraldi päeval. Kõigilksamiosadel on võrdne kaal – 20 punkti, eksamil on võimalik saada maksimaalselt 100 punkti (vt tabel 1).

	Ülesannete arv	Üksikküsimuste arv	Maksimaalne punktisumma	Aeg (min)
Kirjutamine	2		20	90
Kuulamine	4	32	20	35
Lugemine	4	32	20	60
Keelestruktuur	3	40	20	40
Rääkimine	2		20	15

Tabel 1. 2013. a saksa keele riigeksami osad

Kirjutamisosa koosneb kahest ülesandest, millest esimese eest on võimalik saada 8 ja teise eest 12 punkti. Hindamiseks kasutatakse hindamisskaalasid. Kuulamis- ja lugemisosa koosnevad kumbki 32 üksikküsimusest (igäühe kaal 0,625 punkti), keelestruktuuri osa 40 üksikküsimusest (igäühe kaal 0,5 punkti). Suuline osa koosneb kahest ülesandest, mida hinnatakse hindamisskaala alusel.

2. Riigieksamil ja riigieksamit asendavatel eksamitel osalejate andmed

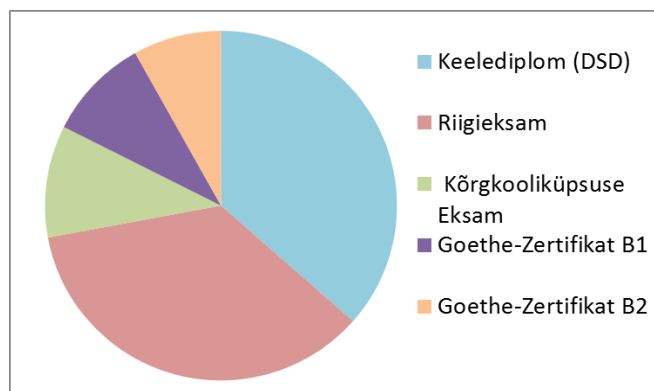
Samaväärselt saksa keele riigieksamiga on Eesti abiturientidel alates 2000. aastast õigus sooritada rahvusvahelisi eksameid. Saksamaa LV Väliskoolivõrgu Büroolt vastava õiguse saanud koolide õpilased võivad sooritada Saksamaa Liitvabariigi Kultuuriministrite Kogu II astme keelediplomi eksami (*Deutsches Sprachdiplom Stufe II*) ja Tallinna Saksa Gümnaasiumi (TSG) saksakeelse osakonna abiturientide Saksamaa Liitvabariigi üldise kõrgkooliküpsuse eksami. 2013. a sooritasid 81 eksaminandi saksa keele riigieksamina keelediplomi eksami ning 23 TSG saksakeelse osakonna abiturienti üldise kõrgkooliküpsuse eksami. Käesoleval aastal oli esmakordselt võimalik riigieksami asemel sooritada Goethe Instituudi (GI) rahvusvaheliselt tunnustatud eksameid *Goethe-Zertifikat B1* ja *Goethe-Zertifikat B2*. Nendel eksamitel osalejaid oli B1-tasemel 25 (sooritas 21) ja B2-tasemel 19 (sooritas 18). GI eksami mitte sooritanud eksaminandid said võimaluse sooritada korraline riigieksam. Korralise riigieksami sooritajaid oli 79.

Riigieksami ja riigieksamit asendavate eksamite sooritajatest annab ülevaate tabel 2.

Eksam	Sooritajaid
Keelediplomi eksam (DSD)	81
Riigieksam	79
Üldise Kõrgkooliküpsuse Eksam	23
<i>Goethe-Zertifikat B1</i>	21
<i>Goethe-Zertifikat B2</i>	18
KOKKU	222

Tabel 2. Riigieksami ja seda asendavate eksamite sooritajad 2013. a

Järgnev graafik illustreerib erinevate eksamite valikuid.

Graafik 1. Riigieksami ja seda asendavate eksamite sooritajad 2013. a

Erinevate eksamite sooritajaid oli kokku 222, mis on võrreldav eelmise aastaga. Kui varasematel aastatel on saksa keele riigieksami valikute iga-aastane langus olnud kuni 30%, siis sel aastal on langus väike. Tõenäoliselt on selle taga võimalus valida rahvusvaheliselt tunnustatud eksameid. Tabel 3 annab ülevaate eksamivalikutest aastatel 2006–2013.

Aasta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Eksaminandide arv	906	808	566	443	381	272	235	222

Tabel 3. Saksa keele riigieksami eksaminandide koguarv 2006–2013

Kui aga võrdleme ainult korralise riigieksami sooritajate arvu 2013. aastal (79) eelmise aastaga (135), siis on langus väga suur.

Enne SAs Innove ettevalmistatud riigieksamitöö tulemuste analüüsimist peatume lühidalt ka riigieksamit asendavatel eksamitel.

3. Ülevaade riigieksamit asendavate eksamite tulemustest

Keelediplomi eksami ja Saksa üldise kõrgkooliküpsuse eksami tulemused arutati vastavate tabelite põhjal riigieksami punktideks nagu eelnevatelgi aastatel, keskmiseks tulemuseks riigieksami arvestuses vastavalt 84 ja 92 punkti/protsenti.

GI eksamite tulemusi riigieksami tulemusteks ei arvatatud. Eksamil *Goethe-Zertifikat B2* on maksimaalne tulemus 100 punkti, meie eksaminandide keskmine oli 82,8 punkti/protsenti. Eksam *Goethe-Zertifikat B1* on mooduleksam, kus iga mooduli (osaoskuse) eest on võimalik saada kuni 100 punkti ja kus eksami kogutulemust ei esitata. Riigieksam loeti sooritatuks ainult siis, kui kõik moodulid olid sooritatud. Kui liita kõigi moodulite tulemused, siis meie eksaminandid said kõigi moodulite peale kokku keskmiselt 336,5 punkti, mis on 84% maksimaalsest tulemusest.

Peale selle loeti riigieksam sooritatuks veel neljal õpilasel, kes esitasid 20. jaanuariks juba sooritatud eksami *Goethe-Zertifikat B2* kohta vastava tunnistuse.

3.1 *Goethe-Zertifikat B1*

GI eksamit *Goethe-Zertifikat B1* tegi 25 õpilast, kõik moodulid sooritas 21. Üks õpilane ei sooritanud lugemismoodulit, kaks õpilast kirjutamismoodulit ja üks õpilane kukkus läbi kolmes moodulis, tehes ära ainult kirjutamise.

21st eksami sooritanust 10 said kõigis osaoskustes hea (80–89%) ja väga hea (90–100%) tulemuse, neist kaks olid kõigis neljas osaoskuses väga head. Nad oleksid suure tõenäosusega sooritanud edukalt ka B2-eksami. Mõnel juhul kõikusid ühe inimese tulemused osaoskuseti suuresti, ulatudes isegi väga heast mitte sooritatuni. Kui aga vaatame kõiki sooritusi koos, on moodulite tulemuste keskmine ühtlane:

Moodul	Keskmine sooritusprotsent
lugemine	83,8 %
kuulamine	82,9 %
kirjutamine	84,6 %
rääkimine	85,2 %

Tabel 4. Eksami *Goethe-Zertifikat B1* moodulite keskmised sooritusprotsendid

3.2 *Goethe-Zertifikat B2*

Eksamil osales 19 õpilast, neist sooritas eksami 18. Eksamil saadud tulemused sõnalise hinnangu vormis olid järgmised:

Väga hea (<i>sehr gut</i>)	100–90 punkti	2 eksaminandi
Hea (<i>gut</i>)	89,5–80 punkti	7 eksaminandi
Rahuldav (<i>befriedigend</i>)	79,5–70 punkti	6 eksaminandi
Piisav (<i>ausreichend</i>)	69,5–60 punkti	2 eksaminandi
Mittesooritatud (<i>nicht bestanden</i>)	59,5–0 punkti	1 eksaminand

Eksami tulemuste keskmine osaoskustes oli madalam kui B1-eksamil, välja arvatud rääkimine, kus tulemus oli väga kõrge nii eksami teiste osadega kui B1-eksamiga võrreldes:

Osaoskus	Keskmine sooritusprotsent
lugemine	76%
kuulamine	76%
kirjutamine	73,5%
rääkimine	88,6%

Tabel 5. Eksami *Goethe-Zertifikat B2* osaoskuste keskmised sooritusprotsendid

Rääkimise kõrge tulemuse põhjuse kohta võib vaid oletusi teha. Tõenäoliselt olid rääkimisülesanded antud valimile väga lihtsad.

4. Riigieksami tulemuste analüüs

Järgnev analüüs hõlmab ainult SAs Innove ette valmistatud riigieksamitööd.

Riigieksami sooritajaid oli 79, mis on vähem kui ühelgi eelneval aastal. Eksaminandide arvu drastilise vähenemise taga on tõenäoliselt võimalus riigieksamina sooritada GI eksameid, mida tegi 44 abiturienti. Minimaalne saavutus riigieksamil oli 17 hindepalli, eksaminand tegi korduseksami. Maksimaalseks saavutuseks jäi sel aastal 98 hindepalli. Üldse oli selle aasta korralise riigieksami keskmine sooritusprotsent erakordselt madal – 65,8. Võrdluseks, eelmisel aastal oli see 71%. Languse põhjusena võib oletada paljude heade keeleoskajate otsust sooritada *Goethe-Zertifikat B1* või *B2*.

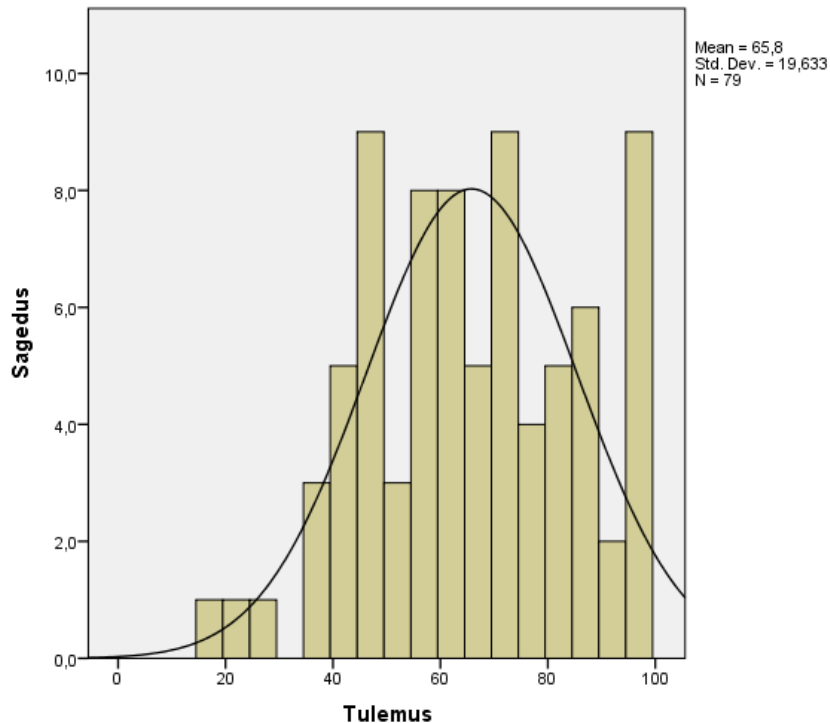
Ülesannete ja üksikküsimuste statistika usaldusväärsust kahandab soorituste vähene arv. Ülesannete eeltestimisel osales rohkem õpilasi kui eksamil, seepärast võib eeltesti tulemusi eksami ülesannete kvaliteedi hindamisel usaldusväärsemaks pidada kui eksami omi. Kõikides osaoskustes olid eeltesti keskmised tulemused kõrgemad kui eksami

keskmised tulemused, kuigi tavaliselt on vastupidi. See toetab arvamust, et eksaminandide tase oli keskmiselt madalam kui eelnevatel aastatel.

Eksaminandide arv	Kõrgeim tulemus	Madalaim tulemus	Keskmine sooritusprotsent
79	98	17	65,8

Tabel 6. Saksa keele riigieksami põhieksami üldstatistika 2013

Järgnev graafik näitab saksa keele riigieksami tulemuste üldist jaotumist.

Graafik 2. Eksamitulemuste jaotus.

Kokku valisid saksa keele riigieksami 41 kooli õpilased, mis on üle 20 kooli võrra vähem kui eelmisel aastal. Enamik koole oli esindatud ainult ühe eksaminandiga.

Järgnevalt vaatleme eksami tulemusi maakonniti, eksaminandide soo järgi, kooli õppekeele, asukohatüübi ja koolitüübi järgi.

Maakonniti

Maakond	N	N (%)	Keskmine	Keskm (%)	Min	Mediaan	Max	Ulatus	St. hälve
Harju maakond	29	36,7%	63,3	63,3%	23	63	98	75	22,7
Ida-Viru maakond	15	19,0%	66,0	66,0%	17	64	96	79	22,1
Järva maakond	2	2,5%	81,0	81,0%	78	81	84	6	4,2
Lääne-Viru maakond	2	2,5%	76,5	76,5%	65	77	88	23	16,3
Põlva maakond	3	3,8%	76,3	76,3%	49	85	95	46	24,2
Pärnu maakond	4	5,1%	66,3	66,3%	45	67	86	41	17,5
Saare maakond	2	2,5%	86,5	86,5%	76	87	97	21	14,8
Tartu maakond	9	11,4%	72,3	72,3%	59	72	95	36	12,6
Valga maakond	6	7,6%	56,3	56,3%	47	57	66	19	7,2
Viljandi maakond	2	2,5%	57,0	57,0%	44	57	70	26	18,4
Võru maakond	3	3,8%	57,0	57,0%	39	58	74	35	17,5
Märkimata	2	2,5%	58,5	58,5%	46	59	71	25	17,7
Kokku	79	100,0%	65,8	65,8%	17	65	98	81	19,6

Tabel 7. Saksa keele riigieksami tulemused maakonniti

Väga väikese eksaminandide arvu juures ei saa midagi öelda maakonna kohta üldiselt ega neid omavahel võrrelda.

Soo järgi

Sugu	N	N (%)	Keskmine	Keskm (%)	Min	Mediaan	Max	Ulatus	St. hälve
M	22	27,8%	67,6	67,6%	23	72	97	74	21,1
N	57	72,2%	65,1	65,1%	17	64	98	81	19,2
Kokku	79	100,0%	65,8	65,8%	17	65	98	81	19,6

Tabel 8. Saksa keele riigieksami tulemused eksaminandide soo järgi

Eksami sooritas 22 noormeest ja 57 neidu. Tabelist on näha, et sel aastal on noormeeste tulemus pisut kõrgem kui neidude oma.

Kooli õppekeele järgi

Õppekeel	N	N (%)	Keskmine	Keskm (%)	Min	Mediaan	Max	Ulatus	St. hälve
Eesti	57	72,2%	67,6	67,6%	28	68	98	70	18,2
Vene	22	27,8%	61,0	61,0%	17	61	96	79	22,7
Kokku	79	100,0%	65,8	65,8%	17	65	98	81	19,6

Tabel 9. Saksa keele riigieksami tulemused kooli õppekeele järgi

Saksa keele riigieksami valinud õpilastest olid 72% eesti ja 28% vene õppekeelega koolidest. Kõrvutades eksami keskmisi sooritusi eesti ja vene õppekeelega koolides, näeme, et endiselt saadakse paremaid tulemusi eesti õppekeelega koolides. Vene õppekeelega koolide keskmised tulemused (61) on keskmiselt umbes 7 punkti võrra madalamad kui eesti õppekeelega koolidel (67,6).

Asukohatüübi järgi

Asukohatüüp	N	N (%)	Keskmine	Keskm (%)	Min	Mediaan	Max	Ulatus	St. hälve
Linn	20	25,3%	67,9	67,9%	39	66	97	58	18,5
Maakoht	4	5,1%	83,0	83,0%	70	85	93	23	9,6
Märkimata	2	2,5%	58,5	58,5%	46	59	71	25	17,7
Suurlinn	53	67,1%	64,0	64,0%	17	63	98	81	20,3
Kokku	79	100,0%	65,8	65,8%	17	65	98	81	19,6

Tabel 10. Saksa keele riigieksami tulemused koolide asukohatüübi järgi

Kuna mõni asukohatüüp on esindatud väga väheste eksaminandiga, pole siin võrdlemiseks ega üldistusteks alust. Samuti pole mõtet vaadelda koolitüüpe, sest 95% eksaminande olid gümnaasiumitest.

5. Riigieksami osade analüüs

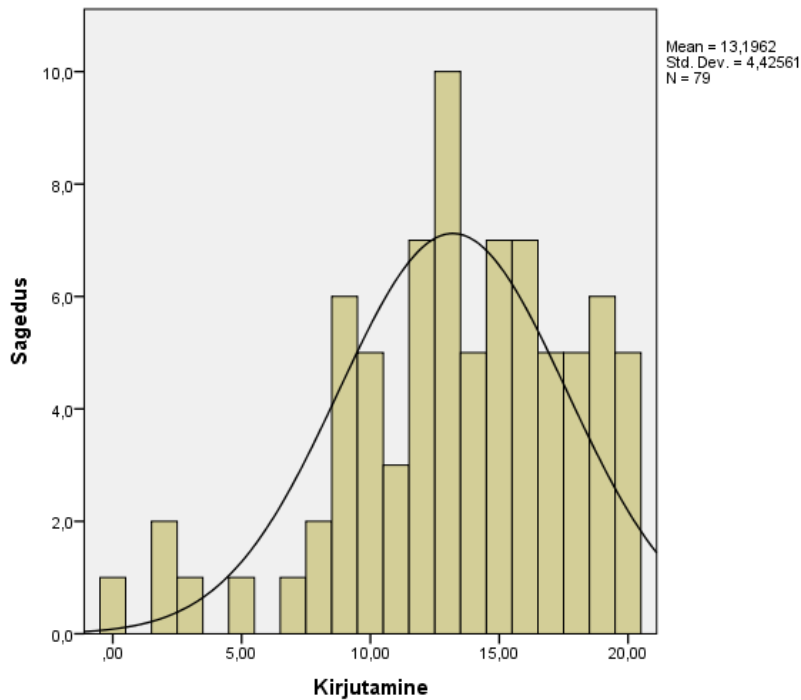
Enne üksikute riigieksami osade analüüsi juurde asumist vaatleme eksamiosade keskmist sooritusprotsenti aastate lõikes.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kirjutamine	63	67	65	73	70	66
Kuulamine	73	67	76	76	70	65,5
Lugemine	69	73,5	73	61	66	59,5
Keele struktuur	61	65	65	67	66	61
Rääkimine	84	83	84	86	85	76,5

Tabel 11. Keskmise sooritusprotsent riigieksami osades 2008–2013

Tabelist 11 on näha, et 2013. a eksaminandide sooritused kõikides osaoskustes on võrreldes eelneva aastaga madalamad. Põhjusest oli juttu eespool. Endiselt püsib kõrge rääkimise osa keskmine tulemus võrreldes teiste osaoskustega.

5.1. Kirjutamisosa tulemused

Graafik 3. Kirjutamisosa tulemuste jaotus

Nagu järgnevalt tabelist näha, oli kirjutamisosa keskmine tulemus 13,2 punkti (66%). Kõige madalam tulemus oli 0, leides töid, kus kirjutamisülesanded jäeti üldse täitmata.

	Keskmine	Keskm (%)	Min	Mediaan	Max	Ulatus	St. hälve
Kirjutamine	13,2	66,0%	0,0	13,5	20,0	20,0	4,4

Tabel 12. Kirjutamisosa üldised tulemused

Kuigi kogu eksami kokkuvõttes said noormehed kõrgemaid tulemusi kui neid, olid kirjutamises neidude tulemused paremad, vastavalt 67 ja 63%. Vene õppekeelega koolide tulemused olid pisut madalamad kui eesti õppekeelega koolidel.

Kirjutamisosa koosnes kahest erinevat tüüpi ja erineva pikkusega ülesandest kogupikkusega u 320 sõna. Järgnev tabel toob välja kirjutamisosa ülesannete tulemused võrdluses.

Kirjutamine	Keskmine	Keskm (%)	Min	Mediaan	Max	Ulatus	St. hälve
1. ül	5,8	72,5%	0,0	6,0	8,0	8,0	1,7
2. ül	7,4	61,7%	0,0	7,5	12,0	12,0	3,0

Tabel 13. Kirjutamisülesannete keskmised tulemused

Tabelist 13 on näha, et 1. ülesanne oli eksaminandile lihtsam kui teine ja selle eest saadi märgatavalt kõrgemaid tulemusi.

Ülesanne 1. Ametlik kiri.

Ülesande sisendiks oli kuulutus, kus otsiti vabatahtlikke. Eksaminand pidi kirjutama ametliku kirja: põhjendama oma soovi projektis osaleda ja oma sobivust sellesse projekti ning esitama täiendavaid küsimusi projekti kohta. Soovituslik aeg ülesande täitmiseks oli 25 minutit, nõutud sõnade arv 120. Maksimaalselt oli ülesande eest võimalik saada 8 punkti. Ülesannet hinnati kahest aspektist: sisu ja keeleline õigsus, kummagi eest oli võimalik saada kuni 4 punkti. Tabel 14 annab ülevaate 1. ülesande hindamise aspektidest.

	N	Keskmine	Keskm (%)	Min	Mediaan	Max	St. hälve
1.ül. aspekt 1	79	3,2	80,0%	0,0	3,5	4,0	0,9
1.ül aspekt 2	79	2,6	65,0%	0,0	3,0	4,0	0,9

Tabel 14. Kirjutamisosa 1. ülesande aspektid

Eriti kõrged punktid saadi sisu (1. aspekt) eest, mis näitab, et jälgiti hoolega juhendit ja peeti sisupunktidest kinni. Keelelise õigsuse aspekt hõlmab endas nii sõnavara kui grammatika tundmist. Mõnikord on probleemiks õige (neutraalse) registri valimine, nt tervituseks *Hallo!* ja kirja lõpetuseks *Auf wiedersehen*.

Ülesanne 2. Argumenteeriv arvamuse avaldus

Ülesandes oli antud teema ja selle avamist toetavad juhendid. Oli nii neid, kes teemat analüüsisid, kui ka neid, kes piirdusid vaid olukorra kirjeldusega. Vähe kasutati teema avamist toetavaid juhendeid.

Maksimaalselt oli ülesande eest võimalik saada 12 punkti. Soovituslik aeg ülesande täitmiseks oli 65 minutit, nõutud sõnade arv 200. Sooritust hinnati neljast aspektist: sisu, teksti ülesehitus, väljendusoskus/sõnavara ja grammatika. Iga aspekti eest oli võimalik saada maksimaalselt 4 punkti.

Järgnevalt vaatame lähemalt 2. ülesande aspektide eest saadud punkte.

	N	Keskmine	Keskm (%)	Min	Mediaan	Max	St. hälve
2.ül aspekt 1	79	1,9	63,3%	0,0	2,0	3,0	0,8
2.ül aspekt 2	79	1,7	56,7%	0,0	2,0	3,0	0,9
2.ül aspekt 3	79	2,0	66,7%	0,0	2,0	3,0	0,9
2.ül aspekt 4	79	1,8	60,0%	0,0	2,0	3,0	0,7

Tabel 15. Kirjutamisosa aspektid

Teise ülesande puhul saadi kõige kõrgemad punktid sõnavara eest ja kõige madalamad teksti ülesehituse eest.

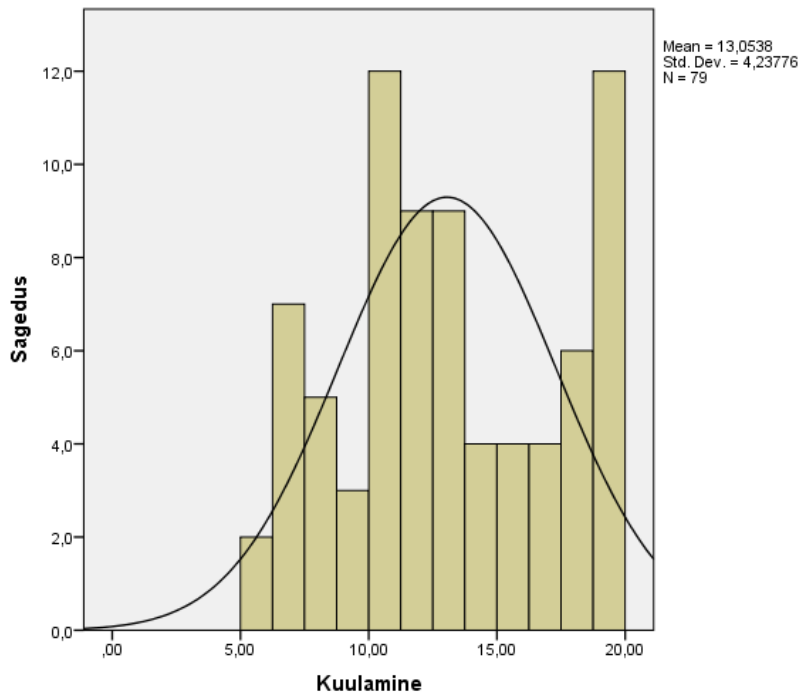
Eksamitöid hindasid hindamisjuhendi alusel kaks sõltumatut hindajat, kes olid eelnevalt läbinud hindamise standardiseerimise. Hindajate tähelepanekute põhjal oli eksaminandide tase sel aastal nõrgem kui eelnevatel. Seda arvamust toetab ka tulemuste statistika.

5.2. Kuulamisosa tulemused

Kuulamisosa eesmärk on kontrollida arusaamist suulise teksti peamisest mõttest, teksti detailset mõistmist, valikulise info leidmist tekstist, järelduste tegemist teksti kohta.

Alustekstidena kasutati nelja eriliigilist teksti. Esimese ülesande puhul oli tegu lühikeste raadiouudistega, teise puhul reportaažiga. Kolmas ülesanne baseerus monoloogilisel raadiosaatel, neljas küsitlusel, kus erinevad inimesed avaldasid oma arvamust. Kõiki tekste kuulati kaks korda.

Järgmine graafik illustreerib tulemuste jaotust kuulamisosas tervikuna.

Graafik 4. Tulemuste jaotus kuulamisosas

Kuulamisülesannetega tulid eksaminandid hästi toime. Sarnaselt kogu eksami üldiste tulemustega on noormeeste tulemused kõrgemad kui neidude omad ja eesti õppekeelega koolide tulemused kõrgemad kui vene õppekeelega koolide tulemused.

Võrreldes erinevate ülesannete sooritusi, näeme, et endiselt on eksaminandide jaoks kõige raskem kolmas, avatud vastusega ülesanne, kus tuleb kuulata monoloogilist raadiosaadet. Sooritus on madal hoolimata sellest, et tuleb anda väga lühikesi vastuseid ja õigekirja- ja grammatikavigu ei arvestata, kui need ei muuda vastust arusaamatuks. Väga lihtsaks on osutunud neljas ülesanne, kus tuleb kuulata lühikesi arvamusalvusi ja lahendada sobitusülesanne.

	N	Keskmine	Keskm %	Min	Mediaan	Max	St. hälve
Ülesanne 1	79	2,4	64,0%	0,6	2,5	3,8	0,9
Ülesanne 2	79	4,3	68,8%	1,3	4,4	6,3	1,4
Ülesanne 3	79	3,3	52,8%	0,0	3,1	6,3	2,0
Ülesanne 4	79	3,0	80,0%	0,6	3,1	3,8	0,9

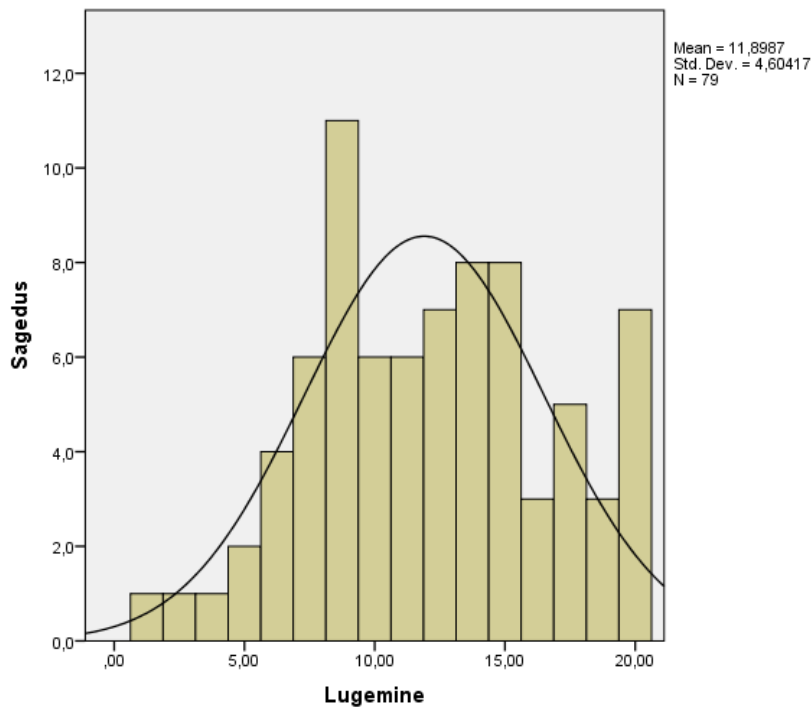
Tabel 16. Kuulamisosa ülesannete tulemused

3.3 Lugemisosa tulemused

Lugemisosa eesmärk on kontrollida arusaamist teksti peamisest mõttest, teksti detailset mõistmist, valikulise info leidmist tekstist, järelduste tegemist teksti kohta, arusaamist kaudselt esitatud infost, tekstisiseste seoste mõistmist ja oskust tuletada sõna tähendust kaasteksti abil.

Eritüübilisi lugemisülesandeid oli neli ja nende täitmiseks soovituslikult aega 60 minutit. Üksikküsimusi oli 32 ja kõik küsimused võrdse kaaluga – 0,625 punkti. Lugemisosa tekstidena kasutati erineva pikkusega ja erinevatel teemadel ajaleheartikleid.

Graafik 5 näitab lugemisosa tulemuste jaotust.

Graafik 5. Tulemuste jaotus lugemisosas

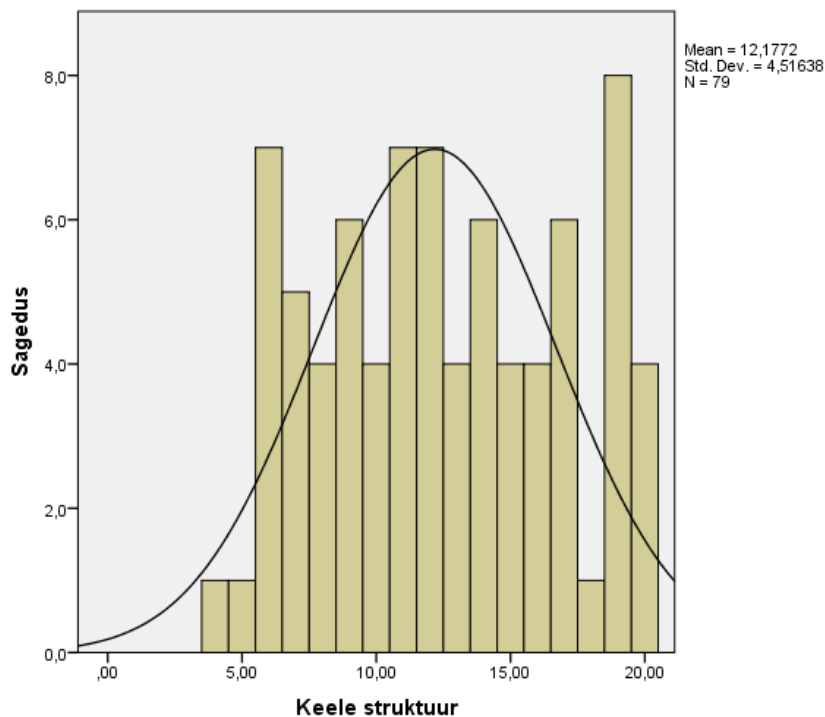
Graafiku põhjal võib öelda, et lugemisosa ülesanded sobisid hästi lugemisoskuse mõõtmiseks ja eristasid hästi erineva keeleoskusega eksaminande. Kõige raskemaks

osutus sel aastal mõnevõrra üllatuslikult 4. ülesanne, kus tuleb sõnaga sobitada definitsioon, vajadusel see kontekstist tuletades. Probleeme valmistas ka kolmas, sobitamises ülesanne, kus tekstist eemaldatud laused tuli õigesse kohta tagasi panna. See ülesanne nõuab tekstisiseste seoste mõistmist, millele tõenäoliselt ei ole piisavalt tähelepanu pööratud.

Kogu lugemisosa keskmine oli 59,5 (vrd eelmisel aastal 64,5). Kui ülesannete sooritusi võrrelda eeltesti tulemustega, näeme, et ülesannete tulemused olid eeltestil 1–10 protsendipunkti võrra kõrgemad kui eksamil.

3.4. Keelestruktuuri osa tulemused

Keelestruktuuri osa koosnes ka 2013. a eksamil kolmest erinevat tüüpi ja erineva raskusastmega ülesandest, mis suhtluspädevust kontrolliva testi põhimõtetest lähtuvalt tuginesid seotud tekstidele. Nagu kogu eksami, nii ka keelestruktuuri osa keskmine sooritusprotsent on sel aastal madalam kui varasematel – 61 (vrd eelmisel aastal 66). Üksikute ülesannete lõikes võrdleme ka eeltesti tulemustega ja näeme, et ülesannete tulemused olid eeltestil 5,5–18 (!) protsendipunkti võrra kõrgemad kui eksamil. Eriti drastiliselt erinesid 1. (valikvastustega lünk) ja 3. (avatud lünk) ülesande tulemused, olles eeltestil vastavalt 16 ja 18 protsendipunkti võrra kõrgemad.

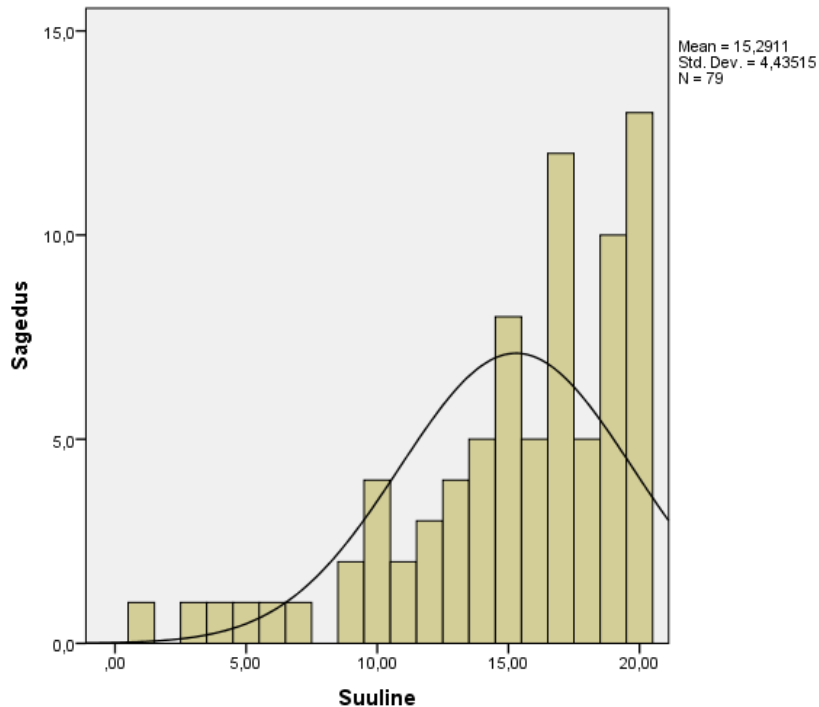

Graafik 6. Tulemuste jaotus keelestruktuuri osas

Nagu eksamil tervikuna, on neiu mõnevõrra edukamad kui noormehed ka keelestruktuuri osa ülesannete lahendamisel ning eesti õppekeelega koolid edukamad kui vene õppekeelega koolid.

3.5 Suulise osa tulemused

Suuline osa koosneb kahest ülesandest. Eksam algab sissejuhatava vestlusega, mida ei hinnata. Esimene ülesanne koosneb u 150-sõnalisele tekstile toetuvast monoloogist ja sellele järgnevast teemakohasest vestlusest. Monoloogi ettevalmistamiseks on eksaminandil aega 10 minutit. Teine ülesanne on rollimäng, mille käigus eksaminand peab vestluskaaslasele küsimusi esitades hankima informatsiooni. Rollimängu jaoks saab eksaminand ülesandekaardi ja ühe minuti ettevalmistusaega.

Graafik 7. Tulemuste jaotus suulises osas

Suulise osa tulemuste jaotuse graafik näitab tugevat nihet paremale, mis on tingitud sellest, et eksaminandid saavad selle osa eest kõrgeid punkte. Selles, et suulise osa tulemused on märgatavalt kõrgemad kui teiste osade tulemused, on oma roll tõenäoliselt ka hindamisel, mis toimub koolides ja ei ole piisavalt standardiseeritud. Kahjuks pole suulisi osi salvestatud ja seega pole piisavalt materjali kindlate järelduste tegemiseks.

Suulist vastust hinnatakse neljast aspektist: 1) ülesande täitmine ja interaktiivsus; 2) väljendusoskus; 3) grammatiline õigsus, 4) hääldus ja intonatsioon. Iga aspekti eest on võimalik saada maksimaalselt 5 punkti. Tabel 17 näitab, kui palju punkte mingi aspekti eest saadi.

	Keskmine	Keskm %	Min	Mediaan	Max	St. hälve
Ülesande täitmine ja interaktiivsus	3,9	78,0%	1	4	5	1,2
Väljendusoskus	3,7	74,0%	0	4	5	1,2
Grammatiline õigsus	3,3	66,0%	0	3	5	1,2
Hääldus ja intonatsioon O5 aspekt 4	4,3	86,0%	0	5	5	1,1
Suuline osa kokku	15,3	76,5%	1	17	20	4,4

Tabel 17. Suulise osa aspektid

Kõige kõrgemaid punkte antakse häälduse ja intonatsiooni eest, kõige madalamaid grammatilise õigsuse eest, mis on olnud nii ka eelmistel aastatel.

Selle aasta rääkimisosa tulemused kooli õppekeele järgi näitavad, et eesti ja vene õppekeele koolide tulemused erinevad vaid ühe protsendipunkti võrra (eesti 76%, vene 77%).

6. Kokkuvõte

Saksa keele riigieksami sooritanud eksaminandide arv on viimastel aastatel pidevalt vähenenud. Sel aastal oli langus väike tänu võimalusele sooritada mitmeid rahvusvahelisi eksameid. Samas oli neid, kes valisid SAs Innove ettevalmistatud riigieksami, väga vähe. Ka olid nende tulemused keskmiselt madalamad kui rahvusvahelistel eksamitel osalenutel. Nagu varasematel aastatel, on ka seekord saadud kõige kõrgemaid tulemusi suulises väljendusoskuses. Üllatav ei ole ka see, et vene õppekeele koolide tulemused on märgatavalt madalamad kui eesti õppekeele koolidel. Selle põhjuseks võib olla hilisem võõrkeeleõppega alustamine. Samas on vene õppekeele koolide tulemused eksami suulises osas sel aastal isegi kõrgemad kui eesti õppekeele koolidel. Noormeeste tulemused on keskmiselt pisut nõrgemad kui tütarlaste omad, välja arvatud kirjutamisosas. Vähesel osalejate arvu tõttu ei saa võrrelda ega järeldusi teha eksamitulemuste kohta maakonniti, koolide asukohatüübi ega koolitüübi järgi.

Reet Taimsoo
SA Innove
peaspetsialist (saksa keel)